

REDAȚIUNEA.

Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrise nu se trimit **INSERATE:** se primesc Administrațiunea Brașov și la următoarele **BIROURI de ANUNȚURI:** în Viena la M. Dukes Nachf., Heinrich Schalek, Rudolf Mosse. — În Budapesta la Ekstein Bernát. Julius Leopold. Blockner I. Prețul inserțiilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare Publicări mai dese după tarifă și învoială. **RECLAME** pe pag. 8-a.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXIII.

Telefon Nr. 226.

ZIARUL APARE ÎN
fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 C. pe 6 luni 12 C. pe trei luni 6 C. Nrii de Duminecă: 4 C. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10.
Nrii de Duminecă 8 fr. 1 an
Se prenumără la toate oficiile postale din țontru și din afară și la domniile colectori. — Abonamente pentru **BRASOV: ADMINISTRAȚIUNEA în PIAȚA-MARE** târgul inului Nr. 30. etagiul I. pe an 20 C. pe șase luni — 10 Cor pe trei l. 5 Cor. —

Nr. 46.

Brașov, Duminecă 23 Februarie (13 Martie)

1910.

Apariții electorale.

Încă nu s'a disolvat camera, nu este fixat nici timpul alegerilor și viorurile electorale s'au pornit deja în toate părțile. Ele sunt ici-colea curate, dar în cele mai multe locuri le vedem pline de murdării, turburate de promisiuni false, de minciuni și calomnii și de alte ticăloșii.

De odată cu valorile să ivesc deja aparițiile caracteristice de la alegerile din Ungaria, ca nește paseri sinistre, uricioase.

Vom aprecia aci două din aceste apariții, cari ne privesc de-aproape.

Era în obicei și mai înainte, că partidele maghiare în campaniile electorale să se invinovătească reciproc cu nepatriotism, cu cochetarea cu „elementele dușmănoase patriei“, bunăoară cum suntem noi Români etc.

Să putea, ca să lipsească acum aceasta apariție? Nu! Ea s'a ivit, și încă în proporții potențate față de trecut.

Abia și-a deschis gura contele Khuen și a zis, așa în general, că are de gând să se poarte loial și echitabil față de naționalități; abia a răsunat discursul lui Tisza la Orade, în care ni să făgăduiesc câte-va farimături, oferindu-ni-le cu o mână, ca cu cealaltă să ni le ia — și actul de tradare al guvernului e gata. În adunări și prin ziarele îndependente să buciună, că guvernul a tratat cu naționalitățile, a intrat la învoială cu Olahii etc., și astfel lucrează contra intereselor patriei maghiare. Concluzia este, că trebuie combătut din toate puterile și trântit la alegeri, ca un guvern anti-patriotic.

Zilele aceste au apărut astfel de comunicate și articlii în diferite ziare opoziționale și drept dovadă despre tradarea guvernului să aduce, — afară de discursul lui Tisza — instalarea fișpanului Szász Ioska din Aiud.

„Magyarország“ d. e. are infor-

mații, că la instalare au predominat Români și erau mereu pe buze cu cuvintele „*Joska al nost*“, iar când a vorbit Maniu, s'a făcut chiar frățietate între Români și Maghiarii guvernamentali.

Alt ziar „Egyetértés“, în un articol cu titlu „Paktum az oláhokkal“, anunță, că guvernul a intrat la învoială de curând cu Croații, iar acum cu Români și să agață și el ca de un argument, de instalarea dela Aiud, dedându-se la o altă minciună, că adică d-l Maniu ar fi preamărit guvernul și Români i-ar fi votat încredere.

Am semnalat aceasta apariție ca o caracteristică a alegerilor ungurești, de-a speria pe alegători cu afurisiții de Valachi. Intru cât va fi considerată aceasta sperietoare și intru cât își va ajunge scopul, nu e treaba noastră.

Venim acum la a doua apariție, tristă și dureroasă pentru noi. Cetitorii noștri i-au făcut cunoștința eri, cetind corespondența „Gazetei“ din Dicio-Sânmartin, despre constituirea partidului guvernamental al muncii în comitatul Târnavei-mici.

Matadorii guvernamentali de pe Târnavă pun la cale adunarea de constituire, lansează apeluri pe sate și, — cine să duce la Dicio-Sânmartin?

Notari și preoți români. Și nu să duc singuri, ci tăresc di pă ei și pe bieți țărani de-ai noștri, care câți poate ademeni. Căci cine cunoaște pe țărani români, știe, că ei — poate afară de unii decăzuți — nu se duce bucuros la tîmbălaie ungurești, pentru că nu înțelege ce vorbesc domni de Ungur și să cam teme să nu plătească pipărat papricașul și beutura ce li-să ofere acolo gratuit, pomenindu-se mănăne-poimăne cu vre-un executor pe cap.

Notarii și preoții — onoare celor cum se cade — totuși să silesc a duce cu sine la astfel de tîmbălaie câte o gardă de țărani. Pe calea aceasta se câștigă la noi merite patriotice!

Înțelegem în câtva — deși nu i-

aprobăm — pe notari, dar apoi ce căută la astfel de adunări preoți de-ai noștri? Nimenea nu-i silește la astfel de umiliri, căci umilire este faptul de a se rupe de neamul ai carui fii sunt, de-a se face uneltele partidelor adversare. Avem un partid politic românesc, cinstit, cu profesii de program clare și fericitoare pentru poporul nostru și pentru patrie și căruia aparține poporul și lamura inteligenței noastre.

E lipsă, ca chiar preoții să desconsiderare silințele acestui partid? Iși dau ei samă de pasul, ce-l fac și prin care să declară ei înșiși de nevrednici de a purta numele de „părinte“, cu care-i onorează poporul nostru, cinstitor al fețelor bisericesti?

Au luat parte și în trecut la alegeri astfel de nevrednici și vedem că comedia scărboasă începe de nou.

Să știe însă toți aceia, cari prin astfel de pași să dejosesc, că urmările nesocotinței lor nu vor fi ușoare pentru ei.

Noi, poporul românesc, nu avem bani pentru alegeri, nu dăm papricașuri și horincă, dar putem îmbrătoșa pe ai noștri cu stima și iubire sau îi putem împărtași de desconsiderare și dispreț.

Care cum merită!

Iarăș agitația. În comuna Iasenova din Slovacime, a răposat zilele acestea un Slovac fruntaș, Ambrosie Pivko. La înmormântare preotul în vorbirea sa a zis și următoarele:

»Tu ai fost unul din întemeietorii Matitei slovace. Lucrarea voastră era să fie încununată de succes, când v-a răpit averea cea putere, care voiește a ținea națiunea în sărăcie și stupiditate. Dar fie blăstămați aceia, ei să rămăie stupizi, orbi și săraci.

»Budap. Hirlap«, din care am dat această știre, e informată, că procuratura a pornit cercetare contra preotului respectiv.

+ Dr. Carol Lueger.

Eri spre seară au fost transportate rămășițele pămăutești ale regretatului Dr. C. Lueger în hala populară a Vienei, iar de azi dimineață începând mii și mii de cetățeni ai capitalei Austriei defilează cu capetele cernite în fața catafalcului cufundat într-o mare de flori și cununi. Pe cât de grozavă i-a fost lupta între viață și moarte în zilele din urmă ale boalei sale grele și istovitoare, pe atât de senină și liniștită este fața marelui mort, care pare încunjurată de strălucirea aureolei vieții sale închinată țării, bisericei, capitalei sale mult iubite și binelui obștesc.

În fruntea mulțimei enorme cuprinsă de doliu și jale adâncă stă însuși încăruntitul nostru Monarch și alătura de dânsul moștenitorul tronului, cari au urmărit cu inima strînsă până la uitima licărire a vieții primarului Lueger, grelele sale suferințe. Cât de mare este pierderea ne-o zugrăvește însuși Maj. Sa în telegrama Sa adresată consiliului comunal, în care zice între altele:

„*Ceeace a făcut defunctul pentru Viena, cum a știut el să promoveze, să decoreze și să administreze reședința și cum a știut el să susțină și să dea viață simțului patriotic și de fidelitate al poporațiunii față de împărat — aceste sunt meritele sale neperitoare, cari vor eterniza pentru toate timpurile memoria sa.*

Parlamentul și consiliul comunal.

În ședința de alaltăeri a parlamentului austriac și a consiliului comunal s-a dat în mijlocul unei adânci emoțiuni expresiune regretelor pentru marea pierdere, lăudându-se înaltele virtuți ale răposatului ca om de stat, ca om al poporului, ca șef de partid de o popularitate fără seamăn și ca apărător al dreptului și a adevăra-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Despre femei.

Femeia urâtă.

(Urmare.)

O femeie tânără poate să nu fie frumoasă, adică nu numai să nu corespundă idealului estetic — atât de capricios și variabil, că aproape devine iluzie — dar chiar gusturilor mai moderate, mai puțin raționate, cari se mulțumesc adesea și cu aparența acestei calități.

Firește, spunând acestea, ne dăm bine seama, că părerea, pe care o exprimăm noi aci, nu-i dintre acelea, asupra cărora toată lumea să fie de acord.

Sunt persoane — și printre acestea chiar scriitori cu reputațiune bine stabilită — cari nu admit existența femeilor urâte.

Să ascultăm ce spune una dintr'însele — o femeie — într-această privință:

»O afirmăm fără teamă: femeie urâtă nu există. Varietatea naturii feminine e de așa fel, că rez-dă în fiecare din noi un farmec natural, ale cărui efecte e de dato-

ria noastră a le desvolta în mod inteligent.

Și mai departe:

»*Avem, pentru a înlocui perfecțiunea formelor, avdoarea temperamentului nostru, subtilitatea spiritului nostru și în fine, totdeauna cochetăria noastră naturală.*

Se poate să aibă dreptate autoarea acestor rânduri administrând asemenea consolațiuni femeilor, cari nu-și pot permite altele mai puțin platonice și mai conforme idealului bărbătesc.

Totuși ne îndoim, că aceste calități, oricât de accentuate fie ele la femeie, să înlocuiască frumsețea și credem, că a m demonstrat-o în deajuns pentru ce, încă dela primele paragrafe, cu cari am inaugurat acest studiu.

Și apoi, chiar edmiând această ipoteză și luând-o ca verosimilă, mai rămănea o dat-vie autoarei ei: să ne dovedească, că într-adevăr toate — dar absolut toate femeile — cari nu sunt frumoase, se găsec în condițiunile, de cari pomeneste ea și cari, dacă n ar înlocui chiar, ar compensa oarecum lipsa frumseții lor.

Această dovadă nu ne-o face, însă, autoarea, și nici nu putea să ne-o facă,

căci fiecare dintre noi știe, că nu e rar cazul, când o femeie se înfățișează lipsită de toate aceste calități ale corpului și ale spiritului, uneori și ale inimii, și totuși această femeie are și ea un suflet: îi place și ei să trăiască...

Care e soarta acestor femei?

Vai! soarta acestora ne interesează mai mult decât a celorlalte și merită într-adevăr să ne intereseze, tocmai pentru că nimenea nu se ocupă de ea.

Cauza lor ne pare mai simpat că decât a celorlalte, căci, dacă acestea nu sunt decât rareori fericite și pot fi chiar nenorocite uneori, femeile urâte se nasc cu stigmatul suferinței pe frunte, sunt conștate încă din leagăn a nu gusta niciodată dintr-acei nectar îmbătător și delicios, pe care-l soarbe, până la ultima picătură, femeia frumoasă în extazul unui moment de fericire, pe care i-l dau plăcerile iubirii.

»O femeie fără frumsețe nu cunoaște decât jumătatea vieții zice o scriitoare franceză, d-na de Montaran.

Suferințele, ce îndură aceste femei, și cari uneori iau un caracter destul de acut, nu sunt datorite atât lipsei lor de aptitudine pentru a suporta asprimile

vieții și a face față necesităților ei, cât, mai ales, unor înmormântări exterioare de natură cu totul străină ei.

Ne-am obișnuit să prețuim femeia după exteriorul ei mai mult sau mai puțin atrăgător, după spiritul ei mai mult sau mai puțin schinteietor, după inteligență, după avere sau după condiția socială căreia aparține.

Sunt și acestea, firește, criteriile cari trebuie luate în considerațiune și fiecare din ele are o importanță netăgăduită în opiniunea, ce ne-o formăm despre ea.

Căți, însă, dintre noi nu uită să se întrebe: Dar oare această femeie n-o fi având și ea un suflet? Ce-o îi ascunzând el într-ansul?

Căci a judeca acest suflet după unele manifestări intelectuale ori după câteva cuvinte schimbate cu dânsa în limitele unei convorbiri banale, va recunște oricine, nu-i de ajuns.

S-ar putea, însă, obiecta, că sufletul femeiei e prea complicat pentru a ajunge vre-odată să-l cunoaștem pe deplin și, ca atare, trebuie să ne mulțumim și cu puținul, ce putem căpăta într-această privință, convingși că aceasta este limita extremă a cunoștilului.

tului creștinism. Ședințele au fost ridicate în semn de doliu.

La întrunirea de ieri a *partidului creștin social*, cei întruniți au luat hotărârea a urma și pe viitor în deplină unitate principiile profesate de Lueger în viața sa politică. Comisiunea parlamentară a partidului a nominat ca urmas a lui Lueger pe printul Aloisiu Lichtenstein.

Vocile de presă.

Toate ziarurile fără deosebire consacră articole elogioase în memoria lui Lueger relevând forța lui creatoare și organizatoare și în deosebi meritele ce le are pentru dezvoltarea Vienei. Excepție fac unele ziare maghiare și în special »Budapesti Hirlap«, cari nu pot uita lupta lui Lueger în contra politicii judeo-maghiare.

Testamentul politic al lui Lueger.

După »Fremdenblatt«, textul testamentului politic al lui Lueger, este următorul:

»Drul Karl Lueger declară în prezența d-lor print Alois de Lichtenstein, Dr. Albert Gessmann și consilier comunal Kr. Klotzer, că ultima sa voință e, ca după moartea lui, să se facă cunoscut următoarele partidului creștin-social: »Înainte de orice, cere ca, sub nici un cuvânt, să nu se abată de la programul de acțiune al d-ru'ui, Lueger în ce privește Ungaria. Partidul să se ferească de tendințe, cari ar putea să-i dea un caracter particularist, ca de pildă să devie un partid agrarian, și să aibă în vedere că misiunea lui de competență e ridicarea nivelului cultural și moral al masei și o administrație gospodărească a Vienei, orașul de reședință al împăratului.

»Drul Lueger mai cere celor de față să facă cunoscut partidului, că convingerea lui e că singurul bărbat destoinic să continue opera sa la primărie, e d-ru' *Weisskirchner*, — vrednic atât prin priceperea sa, cât și prin fidelitatea sa către principiile partidului de a ocupa locul rămas vacant. Cu tot dinadinsul, d-ru' Lueger stăruie ca cei de față să aducă la îndeplinire această parte a testamentului.

Ziarul »Deutsches Volksblatt« a publicat ieri în ediție specială testamentul politic al lui Lueger conceput în 1907. Lueger dorește între altele menținerea politicii inaugurate de el față de Ungaria.

Testamentul politic al lui Lueger a fost citit ieri la întrunirea parlamentară social-creștină. Ministrul Weisskirchner, care este recomandat de dânsul ca succesor pentru scaunul de primar, a declarat, că fiind angajat ca ministru față de coroană și de cabinet nu poate să devie succesorul lui Lueger, care de altfel, consimțind la vreme ca Weisskirchner să ia portofoliul comerțului, a renunțat la dorința ca Weisskirchner să-și poată serviciile sale pentru orașul Vienei.

Condolente.

Regele Carol a trimis conziliului comunal vienez, următoarea telegramă:

„Iau partea cea mai vie, la pierderea suferită de capitala imperiului prin moartea ilustrului ei primar. În-

sușirile lui personale, puterea-i de muncă și energia, de care a dat dovadă îi asigură o vecinică amintire. Cu înduioșare mă întorc cu gândul la vremea când am avut prilejul să cunosc și să stimez pe acest valoros bărbat“.

Carol.

În ședința de ieri a camerei române dep. M. Cantacuzino a rostit următorul discurs:

O telegramă, ce am primit azi dimineață din partea primului ajutor de primar al Vienei mi-a adus la cunoștință vestea tristă despre încetarea din viață a d-lui Karl Lueger, primarul Vienei. Lueger a fost un sincer amic al Românilor și dragostea sa s-a manifestat și acum patru ani, când a făcut cea strălucită primire primarului și conziliului comunal al capitalei române. Sunt sigur că, deși venită din partea unui membru al opoziției, propunerea mea va fi primită de adunare. Propun de a se transmite conziliului comunal din Viena expresiunea durerei noastre a tuturor pentru pierderea încercată.

Ministrul Emil Costinescu: Guvernul se asociază cu adâncă durere și din tot sufletul la omagiul adus unui bărbat, care n-a fost numai un om mare și valoros în patria sa, ci un amic sincer și încercat al Românilor.

D-l Președinte: Sentimentele unanime ale camerei mă autorizează să exprim aceste sentimente urmașilor lui Lueger și conziliului comunal.

În ședința de ieri a senatului român președintele enunțând moartea primarului Dr. Lueger, a adus elogii defunctului. Ministrul Harel se asociază la cele spuse de președinte, iar senatul decide a se trimite o telegramă de condolență familiei defunctului.

Eri după amiază s-a întrunit conziliul comunal al Bucureștilor și a decis să trimită la înmormântare o delegațiune, care va depune o coroană din partea orașului. Totdeodată s-a expediat vice-primarului Vienei Dr. Neumayer următoarea telegramă:

În numele conziliului comunal al capitalei, vă rugăm să transmiteți conziliului comunal al orașului Viena expresiunea celor mai sincere sentimente de condolență pentru pierderea ireparabilă, ce încercăm cu toții prin moartea ilustrului d-voastră cetățean și entuziastului filoromân, Dr. Karl Lueger.

Primarul Bucureștilor:

I. Procopie Dimifrescu.

Inmormântarea.

După hotărârile conziliului comunal, înmormântarea va avea loc Luni la 11^{1/2} oare a. m. pe cheltuielile orașului. Conziliul comunal a decretat un doliu de 6 săptămâni. Cortegiul va trece de la hala populară prin Ringstrasse și Kärntnerstrasse până la catedrala Sf. Stefan, unde se va face prohodul. Maj. Sa încunjunat de membrii casei domnitoare, va aștepta sosirea cortegiului la intrarea catedralei și va asista la oficierea prohodului. Terminându-se serviciul divin, care se va face cu mare asistență, Maj. Sa va urma sicriul până la portalul catedralei. În cimitir se vor ținea nume-

roase vorbiri. Prevăzându-se o aglomerație enormă, vor susținea ordinea mai multe batalioane de soldați.

Clubul deputaților români austriaci va lua parte în corpore la funeralii, de asemenea și toate societățile române din Viena, cari au depus numeroase cununi.

Românii din Brașov au exprimat de-a-menea condolețele lor profunde conziliului comunal al Vienei și au încredințat pe d-nii Dr. Sterie Ciurcu și Mihai Popovici să depună o cunună cu treicolor pe sicriul regretatului Dr. Lueger.

Mișcări electorale și constituiri.

In Caransebeș

Fostul partid constituțional s-a dizolvat și membrii lui au întemeiat partidul național al muncii. Deputatul Burdia Szilárd îi s-a votat încredere.

O astfel de informație s-a trimis ziarelor din Budapesta din isvor burdist. De altcum știrea cu votul de încredere poate fi adevărată, căci în de D-zeu scutul Caransebeș toate se pot întâmpla.

Ce fac membrii partidului nostru de acolo?

In Sălagiu.

Alegătorii partidului național român din Sălagiu au ținut o conferință electorală în Șimleu. Conferința a precizat atitudinea Românilor față de guvern, care în general e cunoscută. În vederea alegerilor au numit candidați pentru cercurile electorale din comitat și au pus la cale măsurile pentru organizare și pentru a lupta cu succes la alegeri. S-a discutat și faimosul discurs al lui Tisza.

In Cluj.

Conferința electorală din comitatul Cojocnei, convocată pe 10 Martie c. s-a ținut în aceeași zi în Cluj, în cancelaria d-lui adv. Dr. Morar.

Prezidentul clubului comitatens, propopul I. Pop deschizând ședința cu o reprimire asupra strărilor din trecut ale poporului român, a rugat pe cei prezenți ca în vederea alegerilor să fixeze atitudinea Românilor din comitat și să ia măsurile de lipsă.

Au vorbit Dr. Morar, Dr. Aureisacu etc. S-au ales reprezentanți pentru conferința națională și s-a discutat asupra ținutei Românilor, urmându-se puocul de vedere expectativ și condiționat de faptele guvernului.

La conferință au luat parte preste 30 de fruntași din comitat.

Partidul muncii.

Partidul guvernamental să constituie în toate părțile și se numesc candidații. Zilele aceste s-a constituit în părțile no-

stre în Dej, ieri s-a constituit în Alba-Iulia. În Ibașfalău candidatul partidului muncii este avocatul Victor Issekutz, în Olăhfalău (Săcuime) proprietarul Ugroa Zoltán.

Mangra — cu guvernul?

Noi am fost cei dintâi, cari am dat expresiune părerii, că față de știrile ce circulă în public referitoare la atitudinea politică a d-lui Mangra, ar fi bine, ca dânsul să clarifice starea faptică a lucrului.

Aceeaș parere a exprimat-o apoi »Lupta«, iar »Tribuna« vorbind despre discursul lui Tisza, după ce constată, că atât presa noastră are aceleași vederi în ce privește acest discurs serie următoarele în chestia Mangra:

»O singură voce disonantă — dacă e permis să o numim așa — pare că avem totuși de înregistrat. Ea vine din Oradea-mare, din partea părintelui vicar — Vasile Mangra! Alăm într-un ziar de acolo, un interview al părintelui Mangra, pe care-l reproducem în alta parte a ziarului, în care d-sa ni-se pare că face laț de discursul d-lui Tisza, avansuri cam exagerate. Nu-i vorba, părinte Mangra nu se pronunță cu nici un cuvânt în ce privește tocmai partea gravaminată a discursului d-lui Tisza, prin urmare nu suntem în drept să-i aduce nici o bănuială, marturismul mea ca limbajul d-sale asupra impresiei întregi a discursului nu ni-a plăcut.

Nu le-am remarcat însă nici pe aceste drept o nota disonantă, fiind vorba de niște păreri individuale, dacă ele n-ar fi acese în legătura cu unele svoturi ce se lansează de o vreme încoace, în opinia noastră publică într-un mod extrem de penil. Este vorba nu de mai puțin decât de o intrare a părintelui Mangra în partidul guvernamental. Noi nu putem da crezământ acestor svoturi, totuși credem că este în interesul cauzei și și al părintelui Mangra ca el să părăsească chiar din partea d-sale desmăntirea de care nu ne învoim.

Cunoscând relații de intimitate, în cari părinte Mangra a stat o viață întregă cu bărbaii cari stau în jurul »Tribunei« ni se pune direct aceasta întrebare care marturism re jensează într-un mod foarte penibil. Noi n-avem nimic de ascuns, nu putem însă porni după zvonuri, pentrucă, me'ouată, nu le dam crezământ.

Suntem însă de acord ca situația trebuie lămpăzită. Și nu ne îndoi că părinte Mangra o va simțea.

La aceste constatații, că d-l Mangra până acum tace taceră poștelui.

Kossuth Lajos al II. și III-lea.

Joi a sosit la Budapesta Iusth din turneul său agitational de 10 zile. La gară a fost primit cu mare gălăgie de aderenți de ai săi, cari i-au strigat:

— Trăiască Kossuth Lajos al II-lea.

Iusth a ținut un discurs, în care a zis, că în turneul său s-au însuflețit sute de mii de ascultători de adevărurile, ce le-a spus — și că va pleca în curând în un nou turneu.

La aceeaș »Az Ujság« observă, că după informațiile sositte la redacție, Iusth poate vorbi numai de sute de însuflețiti, nu de sute de mii.

Delă gară Iusth a mers pe jos, însoțit de gloată, până la locuința sa. Ală a vorbit Săcuil Nagy György, căruia gloată lărmuitoare i-a strigat:

— Trăiască Kossuth Lajos al III-lea! Halal de așa Kossuth.

Instalații.

În Dej a fost instalat în 10 l. c. noul comite suprem al comitatului Solnoc-Dăbăca, contele Bethlen cu paradă grofească.

Tot în 10 l. c. s-a făcut în Turda instalația noului comite al comitatului Turda-Arieș, Betegh Miklós. În congregația de instalare a vorbit între alții și d-nul Emil Corman Alexandrescu, prezidentul clubului comitatens român, fixând atitudinea cunoscută a partidului național român față de noul comite suprem.

Așa este: sufletul femeiei, cu toate încercările făcute asupra-i de analiști cu pricepere, nu se cunoaște și nu se va cunoaște așa lesne nici-odată. Femeia are tot interesul să și-l ascundă (și am spus-o cu altă ocaziune, pentruce) iar bărbatul are toate cauzele pentru a nu-l pătrunde.

Dar, dacă el nu se descopere de sine, urmează oare de-aci, că nici nu se relevază?

Nu credem să se găsească nimenea, care să susțină o astfel de teorie.

Istoria omenirii abundă în fapte, cari pot servi mai mult decât orice teorii, decât orice ipoteze, a ne edifica asupra acestui punct.

Ele sunt documente prețioase, pe baza cărora putem — mai sigur decât pe orice cale — procedea la o caracterizare, mai mult sau mai puțin fericită, a acestui suflet.

Din ele nu rezultă de loc, că femeia, pentru a fi folositoare omenirii sau pentru a-și îndeplini în conștiință misiunea ei în familie, trebuie să aibă o anumită înfățișare ori o anumită intelectualitate.

Ar protesta contra acestei ipoteze nu numai istoria timpurilor trecute, dar și

experiența faptelor ce se petrec zilnic sub ochii noștri.

Ceeace i-se cere ei, pentru a corăspunde acestei misiuni, sânt calități sufletești, de ordine morală și durabilă, iar nu calități fizice sau intelectuale, cari, dacă există, atât mai bine! dacă nu, femeia poate trăi liniștit și fără ele și aduce foloase reale familiei și societății.

»Fulem toldeaua aștenta lumina minții: dar lesauete inimii niminea nu le poate da«, zice Goethe.

Se sacrifică prea des interesul general, a cărui expresiune o reprezintă civilizațiunea popoarelor, interesului speciei — vremelnic și capricios — sau, mai bine zis, se confundă prea lesne aceste două soiuri de interese, care finalmente ar trebui să se contopească (și se vor contopi, poate, spre binele omenirii); dar cari, în starea actuală de lucruri, se poate să nu se înfățișeze încă într-o perfectă armonie.

La o Aspasia, Hypatia, Phrynee sau Sapho, aparițiunii izolate în anticitatea clasică, cari au strălucit prin spirit, frumusețe sau talent, istoria opune nenumărate nume de femei, vestite prin virtuțile lor și cari, dacă se întâlnesc mai rar în istoria Grecilor, unde viața socială era ca și nulă, iar cea familiară îngrădită în limite

prea strâmte, pentru ca femeia să-și poată exercita autoritatea ei, le întâlnim mai la fiecare pas, în desfășurarea vieții politice și sociale a poporului roman.

Cât au contribuit aceste femei la gloria și prestigiul numelui de Roman, în primele timpuri ale republicii, se știe, după cum se știe și decadența, la care a ajuns Roma mai târziu, când, sub imperiu, locul acestora îl luară Iuliile, Agripinele, Cesonille, Clodiile și Mesalinele de tristă și rușinoasă amintire.

Se știe, de asemenea, că nu prin frumusețe sau prin nescariva aptitudinii deosebite intelectuale s-au făcut vestite o Veturia, Volumnia, Cornelia, Virginia, Clelia, Lucreția ori Porcia, ci prin caracterul lor ferm și viguros, care încă și azi ar putea servi ca model mamelor și soțiilor noastre.

Să lăsăm, însă, trecutul: e nesigur și înfățișează prea multe lacune, spre a pune un temeiu serios pe el.

Să revenim la actualitate și să ne raportăm fiecare la propria noastră experiență.

(Va urma)

Districul montan Abrud-Roșia.

VI.*

Cea mai însemnată și folositoare instituție, ce a moștenit-o acest distric montan, dela înaintașii săi, este așa numitul »fond pisetal».

Legea statului dispune, ca muncitorii mineri, întocmai ca alți muncitori industriali etc., să fie asigurați pentru cazul unui morb, sau al unei nefericiri. Dar înainte de a veni statul cu această lege umană, împărăteasa Maria Terezia, a dispus magistratului orașului Abrud, să înființeze un atare fond, pentru asigurarea muncitorilor. S-au și compus imediat statutele cerute, cari însă numai după multe pertractări și mai multe trăgănări, au fost provăzute cu Prea Înalta aprobare și prin scriptul camerei aulice ces. reg. dela 3 Aprilie 1790 Nr. 2347, au fost restituite magistratului, spre a le pune în aplicare. Fondul acesta s-a format din următoarele contribuții: După fiecare măsură de aur, se se aducea spre schimbare, să detrăgea din preț 2 fileri pentru fond. (O măsură de aur, e egală cu un galbin imperial. Măsură de aur, ungurește: »nehezék arany», de aci s-a derivat numirea ungurească a fondului, — »nehezék alap»; — iar numirea românească »fondul pisetal», probabil să derivă dela piesa de ban, după grece, ca după o unitate să solvea la fond, piesa de 1 crucer (2 fil.) — Incassările acestea au durat până la anul 1810, când s-au schimbat statutele fondului și prin statute noi s-a dispus să se încasseze 4 fileri (2 cruceri) după o măsură de aur, fie produs ca aur liber, fie ca aur de șteampuri, sau în alt mod, pe teritorul acestui ținut. Administrația fondului era încredințată oficiului ces. reg. pentru schimbarea metalelor, dreptul de control și de dispunere asupra fondului era rezervat magistratului și reprezentanței orașului Abrud, dreptul de suprainspecție s-a dat camerei aulice ces. reg.

După anul 1848 magistratul și reprezentanța orașului Abrud, și-a pierdut dreptul de control și de dispunere asupra acestui fond, — aceste drepturi s-au dat unui comitet anume instituit, ca comitet al fondului pisetal.

Incassarea taxelor și administrarea fondului a rămas și mai departe în grija oficiului pentru schimbarea metalelor, sub supravegherea statului.

Dela 1 Nov. 1858 s-a dispus a se încasa 0,8% din valoarea totală a metalelor nobile produse, iar dela 6 Febr. 1902 contribuția aceasta s-a urcat la 1%, având să detrage acest procent și din restul de preț al metalelor nobile, estrase la curburile din Ziatna, prin topire, din rubriturile, prăturile și șlicurile produse în ținutul Abrudului, după detragerea speselor de topit. Adăusul de 0,2%, care nici nu e bazat pe dispozițiile statulelor, să admistratoaze separat, sub numirea »fondul spitalului».

Statutele în vigoare, sunt aprobate la 30 August 1886. Dar dispunem și de un proiect nou de statute, prin care proiect noi să urmărește nici o inovație salutară și de interes pentru publicul minier.

Fondul pisetal e proprietatea publicului minier din Abrud, Roșia, Corna, Bucium, Abrud-sat și Cărpiniș, fiind format din contribuțiile lor și susținut și azi tot din contribuțiile acestora.

Din venitele fondului pisetal să susțin în Abrud 2 medici și 1 moașă, în Roșia 2 medici și 1 moașă, în Bucium 1 medic și 1 moașă. Apoi din fondul pisetal să solvește, penziunea văduvelor, rămase după medicii montani decedați și să solvește penziunea medicilor și a moașelor deficiente. Tot fondul pisetal solvește prețul medicamentelor date minerilor bolnavi; susține, împreună cu minele erariale un mic spital în Roșia; dă ajutoare minerilor ceapți pentru lucru, văduvelor și orfanilor rămași după mineri.

Scopul fondului ar mai fi și acela, să dea ajutoare pentru susținerea lucrurilor artificiale, a apeductelor, a drumurilor etc.; iar pentru cazul prevăzut în statute, când capitalul fondului ar aduce un venit sigur anual de 400,000 coroane, atunci fondul e dator să susțină și o școală montană, un spital mare corăspunzător și să înființeze magazine de bucate pentru mineri.

*) Articolul publicat în Nr. 31 al »Gazetei» a fost al II-lea, privitor la districul montan Abrud-Roșia și numai din greșală s-a publicat după al III-lea.

Totodată să rectifică și o eroare mai mare, ce ocură în art III adică: »minerii noștri sub lucrările »bătrânilor» înțeleg lucrările »Romanilor» și nu a »Românilor», precum din eroare s-a cuies. (N. Cuteg)

Comitetul fondului pisetal e compus din 20 membrii, cari se aleg pe un period de 3 ani, prin publicul minier. Dreptul de alegător îl au, cei ce posed cel puțin 2 părți întregi de mină, sau posed 12 săjeți de șteampuri. După fiecare directorat se mai compută un vot.

Publicul minier e împărțit în cercuri electorale. Cercul electoral Abrud, alege 6 membrii în comitet; Cercul Roșia alege 8 membrii; Buciumul 3 membrii; Corna 2 membrii; și în fine Abrudsatul și Cărpinișul împreună 1 membru.—Alegerile le conduce comisariatul montan reg.

Pentru alegerea medicilor s-au format alte cercuri: Roșia și Cărpinișul alege 2 medici montani; Abrudul, Abrudsatul și Corna, 2 medici montani, iar Buciumul singur 1 medic montan. Alegerile de medic sunt conduse de președintele și delegații comitetului.

În prezent, între membrii comitetului fondului pisetal sunt numai 6 Români, deși nu cu mult înainte de asta, majoritatea era compusă din Români. Cauza acestei decadente este a se căuta, în îndolența minerilor noștri, cari uită a-și trauscrie părțile de mină pe numele lor, uită a le cuprinde întocmai ca pe acțiunile dela bănci, în inventarul luat după părăsirea răposatilor, astfel nu-și pot valida drepturile lor nici acolo, unde interesele lor bine pricepute, reclamă necesitatea de a se folosi de acele drepturi.

Că publicului minier, atât prin statutele vechi, cât și prin proiectul nou, ce se va pune în curând la »ordină zilei», se face o mare nedreptate, încă e adevărat. Cenzul trebuie redus, dela 2 părți de mină la 1 parte; iar dela 12 săjeți de șteampuri la 3 săjeți, cu atât mai vătos este a-și stărui, pentru această reformă, cu cât s'a putut constata, că după o parte de mină să solvește anual la fondul pisetal, în calcul mediu circa 8—10 cor., iar pentru 3 săjeți de șteampuri tot cam această sumă se contribuie. Nu e deci destul de urcat acest cenz?

Rațiociniul fondului pisetal pe anul 1909, încă nu s'a distribuit membrilor comitetului, deci voi lua de bază, rațiociniul fondului prezentat la finea anului 1908 și budgetul pe anul 1909, pentru a prezenta starea acestui fond.

Fondul pisetal, la finea anului 1908 a dispus, de o avere, de cor. 153,763,37 fil. Din averea aceasta suma de coroane 122,420,43 fil. să afla cuprinsă în obligațiuni de stat, 3—4 mii coroane, reprezintă valoarea imobilelor; iar restul averii să compune din pretenziunile fondului la privați. Fondul spitalului administrat separat, la finea anului 1908 a fost de coroane 27,485,79 fil.

Iar budgetul pe anul 1909, a fost astfel statorit:

Table with financial data: Percepțiuni: 0,8% din valoarea metalelor nobile schimbate cor. 15,700,00 fil. Interese după capitalul fondului > 7,200,00 > Arănda imobilelor > -5,560,00 > Vinderea unei obligațiuni de stat . . . > -300,00 > Suma cor. 23,756,00 fil. Erogațiuni: Salar medicilor, moașelor etc. . . . cor. 14,851,63 fil. Penziuni > 2,636,00 > Spese de călătorie, caucelării etc. . . . > 1,268,37 > Apotecă > 1,400,00 > Ajutoare minerilor . . . > 3,050,00 > Alte spese > -550,00 > Suma cor. 23,756,00 fil.

Fondul spitalului, percepțiuni: 0,2% din valoarea aurului schimbat . . . cor. 3,924,00 fil Erogațiuni: nimic.

Averea fondului pisetal mult a suferit și cu ocaziunea deselor revoluțiuni înțâplate în Abrud, înainte de anul 1848, a suferit și în revoluția din 1848/49, dar dauna cea mai mare s'a făcut fondului prin aceea, că s'au dat mari împrumuturi pe lângă interese de 5% minerilor, și aceasta s'a făcut pe baza statulelor.

Prin anii 60, aproape toată averea în bani a fondului era elocată la privați. Sute și mii de galbeni, să da împrumut minerilor mai cu stare, precum și celor ce aveau partizani în comitetul fondului.

Minele adevărat erau foarte bogate, ele restituiau aproape înmînt învesirile făcute. Dar ce folos, simțul de cruțare la minerii noștri încetase, acest simț, devenise un ce odios minerilor noștri. Minele erau considerate de o cămară nesecată de bunătați. Pe săptămână, numai în 2 zile

se lucra în mine, și cu toate aceste în districul Abrud-Roșia s'a putut produce la săptămână de multe-ori și câte 3 măji aur. Cea-ce se poate și adeveri.

Cassele de păstrare, nu erau cunoscute, bani aveau în abundență toți oamenii din acest ținut, fără deosebire de sec și etate. Valoarea banului deci, în ochii acestor oameni căzuse cumplit.

În 5 zile din săptămână oamenii altceva nici nu lucrau, decât că benchetuiau fără intrerupere. Iar după-ce s'au săturat de vin, pentru distracție dar mai mult din fudulie, dispuneau să se pună pe masă de odată câte 50 »p» rechii. (O »părech» consta dintr'o sticlă de vin și una de borviz). Și acela era cel mai lăudat, cel mai brav, care dintr'o lovitură cu bastonul, putea doborî la pământ, putea sparge 100 de sticle.

Pentru un cântec, ca »pasăre galbînă-n cioc», era o blasfemie să dai mai puțin țiganilor lăutari decât o hârtiuță de 100 floreni; și aceasta trebuia să o lipești pe fruntea primașului. Apoi erau irdivizi, cărora »baimoșul», numai presărat din greu cu praf de aur, îl puteai servi pe masă, — altcum n'ar îl gustat din ei.

Era deci o risipă, ca și care în istoria popoarelor puține s'au mai pomenit și această risipă de averi, n'a putut rămânea fără urmări. Minele lăsate în voia soții s'au surpat, cele mai multe din ele nici azi nu-s desgropate; paralele s'au gătat, capitalele fondului pisetal au devenit nelncasabile; debitorii cari spesaseră pe lucruri de nimic sutele de mii, au adormit în Domnul ca corșitori — și întru amintirea acestor risipitori, din Eldorado-ul acelor ani, altceva n'a rămas, decât o mulțime de hârtii îngălbinite în lăzile de fer ale fondului pisetal, de pe cari titlul de »obligație» lăușters dinții vremei și prescripția legii.

Dir. Ios.

ȘTIRI.

— 27 Februarie v.

† George Proca. Din Râșnov ne vine trista veste despre moartea lui George Proca, învățător în penziune și membru fruntaș al parohiei gr. or. române din această mare comună.

Prin moartea lui George Proca dispăre dintre noi unul din cei mai populari și harnici bărbați ai ținutului nostru. Inzestrat cu frumoase cunoștințe și experiențe, câștigate printr-un lung șir de ani ca membru al instituțiilor noastre culturale, bisericesti și sociale și înainte de toate ca Român de inimă, care purta în sufletul său dorul de a vedea poporul nostru înaintând tot mai mult pe toate terețele vieții publice, nenea George Proca a luat parte la toate acțiunile noastre politice și culturale mai însemnate, stând în ajutor cu sfațul său cuminte și îndemnând la muncă și iubire de neam. Ca o dovadă, cât de mult a ținut la neamul său și la tradițiunile din bătrâni, servească și faptul, că bătrânul Proca nu s'a despărțit niciodată de portul românesc: țărănesc, pe care l-a purtat cu o rară mândrie la toate ocaziunile. Ca om ai muncii și-a chivertăisit o frumoasă avere și le-a dat copiilor săi o creștere aleasă românească.

Dumnezeu să-l odihnească iar familia întristată primească sincerile noastre condolențe.

Din partea familiei întristate am primit astăzi următorul anunț funebrel:

Facem cunoscut tuturor rudaniilor, prietiniilor și cunoscuților, că preaiubitul nostru soț și tată, socru și moș George Proca, învățător în penziune, fost președinte și actual prim epitrop al bisericii române gr. or. din Râșnov, membru al mai multor societăți etc., dușă o grea și îndelungată suferință, împărțită fiind cu Sfințele Taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului astăzi la oarele 8 seara, în etate de 70 ani și în al 46-lea an al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământesti ale scumpului defunct se vor înmormânta Duminecă în 28 Februarie (13 Martie) a. c. la oarele 2 d. a. în cimiterul bisericeii gr. or. din loc. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Râșnov, în 26 Februarie (11 Martie) 1910. Elena Proca născ. Hamșea ca soție. George, Maria și Constantin ca fi și fiică. Iacob Zorca, Leontina Simonescu și Eugenia Mețianu, ca ginere și nurori și numai roși nepoți și nepoate.

Necrolog În Ciufud a încetat din viață în 10 Martie c. Alexandru Albini, paroh și viceprotopop onorar. Adormitul a implinit anul al 77 lea al etății, al 50-lea al preoției și al 51-lea al căsătoriei. În mormântarea s'a făcut Sâmbătă în 12 Martie a. c. în cimiterul de lângă biserica gr. cat. din Ciufud. Pe răposatul îl julesc: Iuliana Albini n. Chertes, soție, Demetriu Cutean, paroh și protop. în deficiență, frate.

Pavarea orașului Brașov. Alaltăeri s'a ținut pertractarea ofertelor încurse pentru pavarea din nou a orașului. S-au prezentat cu totul trei oferte și anume: din partea societății »The Neuchatel Asphalte Compagny Limited din Budapesta» pentru asfaltarea orașului în suma de 637.366 cor. 85 b., din partea societății pe acții ungare de asfaltare din Budapesta în suma de 768.060 cor. 07 b. și din partea societății pe acții din Kissebes pentru pavarea cu petri în suma de 808.808 cor. 73 b. Consiliul comunal va hotărî în viitoarea sa ședință, cărei societăți să se dea în întreprindere asfaltarea orașului.

Prelegere populară în despărț. Zernești. Duminecă în 13 l. c. la oara 1 p. m. va ținea d-l inginer silvic, Ioan Ionică, în localul școlaei din Zernești, a doua prelegere populară-economică. Va vorbi despre »Legea de păduric».

O conferență a lui Caragiale. Din Budapesta ni se scrie, că peste opt zile va trece pe acolo d-l Caragiale și va ținea studențimii o conferență — afirmativă despre Coșbuc. E întovărășit de Al. Vlahuță.

Provederea soldaților în trecere. Ministrul de honvezi a stabilit suma de prevedere a soldaților în trecere prin comune, ce au să o primească a-șia, la cari să înquartirează soldații. În Ardeal se restituie în anul curent 36 fileri de un soldat pentru întreținerea pe o zi. În Cluj suma fixată este 50 fileri.

Un inventator de 11 ani. Un băiat, în vârstă de 11 ani, din clasa a doua dintr-un gimnaziu din Viena, a născocit un sistem automat de pus la tramvale spre a înălțura orice accidente. Băiatul are talent cu totul deosebit în ale tehnice și a mai făcut și alte invenții, de pildă vederea la depărtare prin mijlocul unei sârme și cu celule de seleniu, etc. I-se dă voie însă să se ocupe cu astfel de lucruri numai două ceasuri pe zi, ca să nu-și lase în părăsire celelalte materii școlare.

Concert militar. Muzica regimentului de casa Nr. 2 va da în onoarea publicului brașovean Marți în 15 l. c. n. un concert în sala cea mare a Redutei orașului la mese întinse. Intrarea liberă. Inceputul la oarele 8 seara.

Un aviator român. Din Viena se anunță, că inginerul Victor Lupescu din București, a luat parte la ultima ascenziune a dirijabilului austriac.

O doftorie pentru popor. Se poate numi ca atare spiritul lui Moll și sarea, care prin fricțiune întărește mușchii, alină durerile, precum și tot felul de reumatism se vindecă cu succes sigur. Prețul unei sticle 1 cor. 90 bani. Se trimite zilnic cu rambursă postala de farmacistul și liferantul curții c. și r. A. Moll, Viena, Tuchlauben 9. În depozitele din provincii să se ceară expres preparatul Moll provăzută cu marca de scut și subscriere. — (2)

Aviz! Un pian bine conservat și alte mobile din cauza strămutării sunt de vânzare. A se adresa la administrație.

ULTIME ȘTIRI

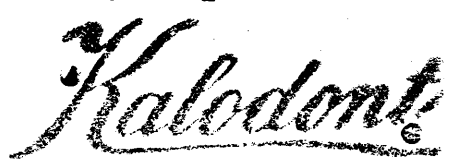
Berlin, 12 Martie. După știri din Karbin împăratul Japoniei va proclama zilele aceste anexarea Coreii.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Ram.

Redactor responsabil: Ioan Spudercu.

Să capetă pretutindeni

Cremă de dinți indispensabilă conservă dinți curați, albi și sănătoși

Un distins institut de asigurare pe viață, bine introdus, caută pentru **Brașov și jur un agent-șef**, cu oarecare cunoștințe Totacolo să acceptează un **acviziitor** inteligent ca oficial extern, cu cunoștințe extinse în Ardeal, pe lângă remunerație fixă. Ofertele cu referenții sunt a se trimite la Cluj (Kolozsvár) post restante, sub mara „Főügynök“.

Aviz.

Asociațiunea de ajutorare reciprocă din Essek plătește membrilor societari în caz de moarte 2000 cor ca ajutor, 50 cor. ajutor lunar la incapacitate de câștig și 50 cor. rentă viageră după ce au fost membrii timp de 30 ani, mai departe 2000 până la 20000 zestre fetelor membrilor.

Pentru achiziții de membri se caută reprezentant harnic și demn de încredere eventual un reprezentant general cu plată fixă și provizion.

Oferte detaliate sunt a se trimite la adresa „Esseker Gegenseitige Unter-tützungsgesellschaft in Essek“.

Casa din Brașovul-vechiu strada de mijloc Nr. 69, cu grădină mare, conduct de apă, Șoproș, grajd este de închiriat, eventual de vânzare.

Pentru informații a se adresa Doamnei Charlotte Polony în Klosterneuburg N. Oest.

Cursul la Bursa din Brașov
Din 10 Martie n. 1910.

Renta ung. de aur 4%	113 75
Renta de orone ung. 4%	92 90
Imp. câșt. ter. ung. în aur 3 1/2%	82 0
Imp. câșt. ter. ung. în argint 4%	93 80
Bonuri rurale croate-slavone	94 50
Imp. ung. cu premii	223 25
Losul pentru reg. Tisei și Seghedin	157 50
Renta de hartie austr. 4 1/10	94 95
Renta de argint austr. 4 1/10	117 60
Renta de aur austr. 4%	95 25
Renta de orone austr. 4%	85 50
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	117 35
Losuri din 1899	171 75
Ardi de-ale Băncii ung. de credit	17 0 —
Ardi de-ale Băncii austr. de credit	829 50
Ardi de-ale Băncii austro-ung.	680 75
Nașterea	19 10
Mărci imperiale germane	117 95
London vista	240 50

Cursul Preții Brașov.
Din 11 Martie n. 1910

Bancnote rom. Cump.	18 86	Vând.	8 92
Argint roman	17 70		18 90
Arg. argos	21 50		21 80
Arg. fond. Austro-ung.	100 —		2 18
Arg. h. aust.	154 50		255 —
Arg. onder.	15 06		65
Arg. h. aust.	11 20		1 40
Arg. h. aust.	11 —		1 150

Picături de stomac BRADY:

provăzute cu marca Sfta Maria dela Mariazell, căror poporul le zice picături de stomac de Mariazell, s-au valorat de 20 ani ca cea mai bună doborâre cu efect minunat la durere de stomac, ardere și zgârciuri de stomac, infundare, durere de cap, vomare, nesomn, lipsă de sânge, etc.

Se capătă în toate farmaciile — O sticlă mare 1 cor 10 fleri, o sticlă mică 80 fleri. 6 sticle de 5 cor. 3 sticle mai mici de 4 cor. 50 fleri trimite franco producătoru

C. BRADY farmacia „König von Ungarn“, Wien, I. Fleischmarkt 1.

Grijii sa se marea Fecioara Maria dela Mariazell, se pechetarea roșie și subscrierea de pe chipul de alături

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 11 Martie 1910.

Cantitatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	ti
H. L.	Grăul cel mai frumos.	24	—
"	Grăul mijlociu	23	—
"	Grăul mai slab	22	—
"	Grăul amestecat	20	—
"	Săcară frumoză.	17	—
"	Săcară mijlocie.	16	—
"	Orz frumos	10	—
"	Orz mijlociu	9	—
"	Ovăș frumos.	8	58
"	Ovăș mijlociu	7	—
"	Cucuruz	12	—
"	Mălai (meiu)	11	—
"	Mazăre.	20	—
"	Linte	16	—
"	Fasole	19	—
"	Sămēntă de in	18	—
"	Sămēntă de cânepă	15	—
"	Cartofi.	4	—
"	Măzărache.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	20
"	Carne de porc	1	52
100 kil	Carne de oerbecă.	—	—
"	Sau de vită proaspăt	40	—
"	Sau de vită topit	6	—

Contra tusei, răgușei și catarului are efect mai bun.

Bomboane Pemete ale lui RETHY

a se observă, ca la cumpărare să se ceară expres Bomboane Rethy, deoarece sunt multe imitații rele.

1 Carton 60 bani. Săcumpărăm numai Pemete bombone

Pește sărat

de tot soiul, Tarama, Icre roși, Măslina cu prețul cel mai ieftin. Comande a se adresa la Magazinul de Depozit al Băncii de credit ung. (Hittelbank) la Gara din Brașov. Telefon Nr. 32.

ZUGRAV ROMAN

Mă recomand on. clientele dela orașe și sate ca zugrav și văpsitor, în special On. preți și învățători, pentru zugrăvirea bisericilor și școlilor, a cari mă angajez cu prețuri foarte modeste.

Cu stimă: **Nicolae Arsu,** zugrav-văpsitor român. Brașovul-vechiu Str. Bisericii 19 c.)

Bae de piatră

S'a deschis o bae de piatră petriș și năsip, doritorii să se adreseze la subscrisul **George Birt**

Scheiu, Valea-Morii Nr. a) 60.

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrișel administratiun. în cazul publicării unei anunțuri mai mult de o dată se face soldământ. care creșce cu cât publicarea se face mai de multe ori.

AVIZ!

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public. că am luat asupra mi cu incepere din 15 Martie a. c.

Restaurantul (fost Finta)
din Piața Prundului Nr. 14.

Recomand bucătăria mea resumită pentru nunți și alte peteceri. Bere proaspătă și bună în sticle și din butai. Vin curat de Ardeal. Serviciu prompt și cu atenție. Biliard și Popici.

Rugându-mă de binevoitorul sprijiu al On. Public semnez
Cu toată stima
GEORGE VIȘIA.

Praturile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabili al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai ce bicose la stomac și pânteece, în contra cărceilor și acrelei la stomac, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casa o rășandire, ce creșce mereu de mai multe decenii încoace. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2 — Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provădută cu de scriere și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bună ca un remediu popular cu deosebire prin tras (tro durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de c)

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Darna, fabricat după metodu cel mai nou, pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. — 40 b. Cinci bucăți cor. 1.80

Fie-care bucăță de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și reg. furnisor al curții imperiale

Comande din provincă se efectuează zilnic prin rambursă postală — La deposite se se ceară anumi preparatele provădute cu isălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depritate în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth.

FISCHER

Pomi roditori

arbori pentru alea, plante de ornament, conifere, plante de imprejuiuit, fructe cu boabe, pușii, etc.

Vițe altoite

(calitate superioară)
vițe europeană și americană cu și fără rădăcini. Catalog instructiv gratis.

FISCHER

Pomi Vilișii

„BRIKETTID“ LICHT

GESELLSCHAFT M.B.H. WIEN VI.

Pentru instalare în locu-nțe, oficios concesionată pentru siguranță. Dela 1—30 flăcări, zistem probat prospecte

TELEFON 236
Telegra Brikettid WIEN

Se fabrică în Wien
Fabricantii în Brașov: Rudolf Bernhard succesorii fabrica de mabile de fer, Strada neagră Nr. 33.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.

Adresa: Str. Gazetei Transilvaniei

POPOFF